

MKUTANO WA BRELA NA WADAU WAKE 2023

**MADA: ULINZI WA NYENZO ZA MILIKI
BUNIFU KATIKA KUKUZA UCHUMI**

**MZUNGUMZAJI MKUU: PROF. SAUDIN J.
MWAKAJE**

UKUMBI WA MLIMANI CITY

27 Oktoba 2023

HOJA KUU

- Miliki bunifu ni nini?
- Uhusiano katika ya Miliki Bunifu na Ukuaji wa Uchumi
- Hatua Gani Zichukuliwe
- Umalizio

MILIKI BUNIFU NI NINI?

- Ni mfumo wa kutambua, kulinda, na kuendeleza aina mbalimbali za kazi za ubunifu.
- Ni suala muhimu kwa kuwa maendeleo na Maisha ya mwanadamu kwa ujumla yanategemezwa na kazi za ubunifu – chakula, mavazi, matibabu, makazi, usafiri, mawasiliano, kilimo, elimu n.k.
- Aina kuu za miliki bunifu: Hakimiliki, hataza, nembo za biashara, siri za kibiashara, aina mpya za mimea, muundo wa bidhaa, n.k

UHUSIANO WA MILIKI BUNIFU NA UKUAJI WA UCHUMI

Maeneo 5 muhimu katika ukuaji wa uchumi:

- 1) Ongezeko la uwezo na kiwango cha uzalishaji
- 2) Ongezeko la kipato (nchi, taasisi, mtu binafsi)
- 3) Huduma bora za kijamii – afya, elimu, n.k.
- 4) Ongezeko la Ajira
- 5) Kuuza bidhaa katika soko la kikanda na kimataifa – fedha za kigeni

UHUSIANO WA MILIKI BUNIFU NA UKUAJI WA UCHUMI

Saudin J. Mwakaje, (2022). “Intellectual property Rights in Tanzania: An Appraisal of the Law and Developmental Issues,” *Tanzania Journal of Development Studies*, Vol. 20 (1)

Accessible at:

<https://www.ajol.info/index.php/tjds/article/view/240610>

UHUSIANO WA MILIKI BUNIFU NA UKUAJI WA UCHUMI

1) Hakimiliki na hakishiriki

Source:

https://www.wipo.int/export/sites/www/copyright/en/performance/pdf/econ_contribution_cr_tz.pdf

1 November 2023

UHUSIANO WA IP NA UKUAJI WA UCHUMI

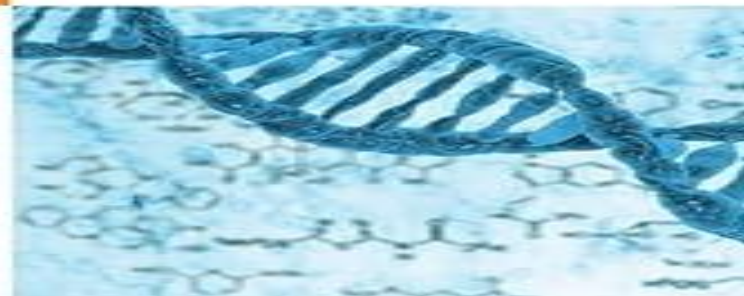
Hataza: Mapinduzi ya nne ya viwanda

**PATENT
WARS**

**how patents
impact our
daily lives**

**THOMAS F.
COTTER**

UHUSIANO WA MILIKI BUNIFU NA UKUAJI WA UCHUMI

KILIMO:

Satellite imagery and remote sensing technologies allow farmers to monitor their fields with high accuracy and resolution. They can analyze soil moisture, nutrient levels, and crop health, enabling targeted and precise application of water, fertilizers, and pesticides

SOKO LA KIKANDA NA KIMATAIFA

NINI KIFANYIKE

- Kama taifa, kutambua umuhimu wa milikibunifu katika Nyanja zote za uzalishaji na uchumi
- Sera ya Taifa ya Miliki Bunifu;
- Sheria za miliki bunifu ziboreshwe kwa kuzingatia maendeleo na changamoto za sasa (4TH Industrial Rev, AfCFTA, IP Flexibilities)
- Kuimarisha sekta binafsi na wafanyabiashara wadogo
- Kuweka mifumo ya kuwasaidia wafanyabiashara na taasisi za utafiti jinsi ya kulinda miliki bunifu
- Kuimarisha uhusiano kati ya taasisi za utafiti na wazalishaji (industry);
- Elimu endelevu kuhusu masuala ya miliki bunifu

ASANTENI KWA USIKIVU WENU

1 November 2023

Prof. Saudin J. Mwakaje
University of Dar es Salaam School of Law
&

Partner at NexLaw Advocates

Email: smwakaje@nexlaw.co.tz

Webpage: www.nexlaw.co.tz

Cell: +255 754 300 132